

No Φ.092.22/6994

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΜD ΚΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

(ΑΡ. ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ 60622/11)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

13 Νοεμβρίου 2014

Αυτή η υπόθεση είναι οριστική υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 44, παράγραφος 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί διορθώσεις μορφής (τύπου).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

Στην υπόθεση MD κατά ΕΛΛΑΔΑΣ,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας σε συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Isabelle Berro-Lefèvre, Πρόεδρος,

Khanlar Hajiyev,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος,

Erik Mose, Δικαστές

Και από τον *Soren Nielsen*, γραμματέα του τμήματος,

Αφού συσκέφθηκε σε συμβούλιο στις 21 Οκτωβρίου 2014, εκδίδει την
ακόλουθη απόφαση η οποία υιοθετήθηκε αυτή την ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (Αρ. 60622/11) η οποία στρέφεται κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από ένα υπήκοο του Μπαγκλαντές, τον **Κο T. MD** («ο προσφεύγων») ο οποίος προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 15 Σεπτεμβρίου 2011 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον Θ. ΘΙΑΤΣΙΟ, Δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους της, την Κα Φ. ΔΕΛΟΥΣΗ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την Κα Ζ. Χατζηπαύλου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται για παραβάσεις των άρθρων 3 και 5 παράγραφοι 1 και 4 της Σύμβασης σχετικά με την κράτηση, του ενόψει της απέλασης του, στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης

4. Στις 5 Απριλίου 2012, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στη Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1978 και διαμένει στη Θεσσαλονίκη.

A. Η διαδικασία σχετικά με την απέλαση και την κράτηση του προσφεύγοντος

6. Ο προσφεύγων συνελήφθη στις 9 Μαΐου 2009 από αστυνομικά όργανα του Αστυνομικού Τμήματος της Βορειοανατολικής Αττικής με την αιτιολογία ότι εισήλθε παράνομα στην Ελλάδα και δεν διέθετε ταξιδιωτικά έγγραφα.

7. Στις 12 Μαΐου 2009, ο διευθυντής της αστυνομίας των ξένων της Αττικής διέταξε την απέλαση του προσφεύγοντος για παράνομη είσοδο στην επικράτεια (άρθρο 76 παράγραφος 1 β) του νόμου 3386/2005), αλλά όχι την κράτηση του με την αιτιολογία ότι ο ενδιαφερόμενος δεν κινδύνευε να δραπετεύσει και δεν ήταν επικίνδυνος για την δημόσια τάξη. Η απόφαση διευκρίνιζε ότι ο προσφεύγων έπρεπε να εγκαταλείψει την επικράτεια μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών. Στις 17 Μαΐου 2009, ο προσφεύγων αποφυλακίσθηκε διότι η εκτέλεση της απόφασης απέλασης δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί ελλείψει ταξιδιωτικών εγγράφων στο όνομα του.

8. Στις 12 Ιουλίου 2009, ο προσφεύγων ο οποίος δεν είχε εγκαταλείψει την επικράτεια, συνελήφθη από τα αστυνομικά όργανα της διεύθυνσης των ξένων της Θεσσαλονίκης και τέθηκε υπό κράτηση ενόψει της εκτέλεσης της απόφασης απέλασης της 12^{ης} Μαΐου 2009. Στη συνέχεια, με απόφαση της 21^{ης} Ιουνίου 2009, ο διευθυντής της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης αποφάσισε να αναστείλει την κράτηση του προσφεύγοντος διότι αυτός δεν έφερε ταξιδιωτικά έγγραφα, και συνεπώς, δεν μπορούσε να απελαθεί. Παραχώρησε στον ενδιαφερόμενο μία προθεσμία τριών μηνών για να εγκαταλείψει την επικράτεια.

9. Στις 4 Ιανουαρίου 2011, ο προσφεύγων συνελήφθη κατά την διάρκεια ενός ελέγχου της αστυνομίας και τέθηκε υπό κράτηση ενόψει της ανωτέρω αναφερόμενης εκτέλεσης. Η σχετική απόφαση η οποία ελήφθη την ίδια μέρα από την διεύθυνση των ξένων της Θεσσαλονίκης επεσήμανε ότι ο προσφεύγων δεν είχε εγκαταλείψει την επικράτεια μέσα στη προθεσμία των τριάντα ημερών που του είχε χορηγηθεί με την απόφαση της 12^{ης} Μαΐου 2009

No Φ.092.22/6994

και κινδύνευε να δραπετεύσει. Διέταξε την διατήρηση του σε κράτηση μέχρι την απέλαση του και αυτό για περίοδο η οποία δεν μπορούσε να υπερβεί τους έξι μήνες.

10. Στις 20 Ιανουαρίου 2011, ο προσφεύγων διατύπωσε ενστάσεις κατά της κράτησης του ενώπιον του Προέδρου του Διοικητικού Δικαστηρίου της Θεσσαλονίκης. Ανέφερε ότι δεν είχε διαβατήριο και ότι, κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατή η απέλαση του και ότι είχε γνωστή διεύθυνση στη Θεσσαλονίκη.

11. Στις συμπληρωματικές παρατηρήσεις του με ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 2011, ο προσφεύγων επικαλέστηκε το άρθρο 5 παράγραφος 1 της Σύμβασης καθώς και το άρθρο 15 παράγραφοι 1 και 4 της Οδηγίας 2008/115 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με την οποία η κράτηση του διατηρείται μόνο για την περίοδο κατά την οποία η διαδικασία απέλασης είναι εν εξελίξει και διεξάγεται με την απαραίτητη επιμέλεια. Κατήγγειλε τις συνθήκες κράτησης του, παραπονείτο κυρίως για κατάσταση υπερπληθυσμού, για έλλειψη σωματικής άσκησης, ανεπαρκή διατροφή, ελλιπείς υγειονομικές εγκαταστάσεις καθώς και ότι έπρεπε να κοιμάται στο πάτωμα επάνω σε βρώμικο στρώμα. Επικαλείτο, από την άποψη αυτή, την απόφαση Tabesh κ. Ελλάδας (αρ. 8256/07, 26 Νοεμβρίου 2009) που αφορούσε τον ίδιο τόπο κράτησης. Τέλος, υποστήριζε ότι η διαδικασία εκτέλεσης του μέτρου απέλασης δεν είχε πραγματοποιηθεί με την απαραίτητη επιμέλεια διότι, κατά τα λεγόμενα του, οι Ελληνικές Αρχές δεν είχαν καμία επαφή με το Προξενείο προκειμένου να εκδώσουν τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

12. Με απόφαση της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2011, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου απέρριψε τις ενστάσεις που διατύπωσε ο προσφεύγων. Επεσήμανε ότι αυτός κινδύνευε να δραπετεύσει εάν είχε αποφυλακισθεί διότι δεν είχε αποδείξει επαρκώς ότι είχε σταθερή διεύθυνση στη Θεσσαλονίκη. Επεσήμανε επιπλέον ότι ο προσφεύγων είχε παραβιάσει την υποχρέωση που του είχε γίνει να εγκαταλείψει την επικράτεια μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών και ότι με κανένα στοιχείο του φακέλου δεν μπορούσε να αποδειχθεί ότι η απέλαση ήταν ανέφικτη. Επί του τελευταίου σημείου, ανέφερε επίσης ότι ούτε αυτό μπορούσε να αφαιρεθεί από την κράτηση του ενδιαφερόμενου κατά

No Φ.092.22/6994

την διάρκεια σαράντα ημερών διότι η μέγιστη νόμιμη προθεσμία κράτησης δεν είχε ακόμη επιτευχθεί.

Επιπλέον, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απάντησε στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος σχετικά με τις συνθήκες κράτησης του.

13. Στις 23 Φεβρουαρίου 2011, ο προσφεύγων ζήτησε να τύχει του καθεστώτος πολιτικού προσφύγου, γεγονός το οποίο θα έπρεπε κανονικά να επιφέρει την αποφυλάκιση του.

14. Στις 11 Μαρτίου 2011, ο προσφεύγων προσέφυγε στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης με αίτηση ανάκλησης της απόφασης της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2011 που αναφέρεται στην απόρριψη των ενστάσεων ου. Υποστήριξε ότι η απέλαση του ήταν ανέφικτη διότι, σύμφωνα με τον ίδιο, οι αρχές δεν είχαν αρχίσει καμία ενέργεια για να εκδώσουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα στο όνομα του και ότι η εξέταση της αίτησης ασύλου του εκκρεμούσε ακόμη. Επαναλάμβανε τους ισχυρισμούς του σύμφωνα με τους οποίους εκρατείτο υπό συνθήκες που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια διευκρινίζοντας ότι είχε τοποθετηθεί με πολλά άτομα σε ένα μικρό χώρο ο οποίος διέθετε μόνο μία τουαλέτα για δέκα άτομα και κανένα κρεβάτι και ότι δεν υπήρχε δυνατότητα περίπατου και επαρκούς διατροφής.

15. Στις 15 Μαρτίου 2011, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου παρέλαβε την αίτηση του προσφεύγοντος και διέταξε την άρση της κράτησης του. Στηριζόμενος στο άρθρο 13 του διατάγματος 114/2010 και στο γεγονός ότι ο προσφεύγων είχε καταθέσει αίτηση ασύλου η οποία ήταν εν εξελίξει εξέτασης, έκρινε ότι ο ενδιαφερόμενος δεν αποτελούσε πλέον κίνδυνο για την δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια.

16. Ο προσφεύγων αποφυλακίσθηκε την ίδια μέρα.

17. Στις 24 Μαρτίου 2011, χορηγήθηκε στον προσφεύγοντα αποδεικτικό αιτούντος ασυλία.

B. Οι συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος

1. Η εκδοχή του προσφεύγοντος

18. Ο προσφεύγων αναφέρει ότι εκρατείτο από τις 4 Ιανουαρίου έως τις 15 Μαρτίου 2011, δηλαδή εβδομήντα μία ημέρες μέσα σε ένα κατάμεστο κελί της

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης στο οποίο έμεναν είκοσι ακόμη άτομα.

19. Ο προσφεύγων προσθέτει ότι ο φωτισμός τόσο ο φυσικός όσο και ο τεχνητός ήταν ανεπαρκής, ότι τα κελιά στερούνταν κρεβατιών και ότι δεν είχε καμία δυνατότητα να κάνει σωματική άσκηση έξω ή να τύχει δημιουργικής δραστηριότητας στο εσωτερικό. Δηλώνει επίσης ότι το στρώμα στο οποίο κοιμόταν είχε τοποθετηθεί μάλιστα σε τιμεντένιο πάτωμα και ότι δεν μπορούσε να κοιμηθεί λόγω του υπερπληθυσμού, της έλλειψης αερισμού και της δυσωδίας η οποία προερχόταν από τις υγειονομικές εγκαταστάσεις. Προσθέτει ότι στο εσωτερικό του κελιού βρισκόταν δύο τουαλέτες και ένα ντους.

20. Τέλος, ο προσφεύγων αναφέρει ότι εισέπραττε το ποσό των 5,87 Ευρώ την ημέρα για την διατροφή του και ότι αυτό το ποσό ήταν ανεπαρκές για να προμηθευτεί με τρία γεύματα.

2. Η εκδοχή της Κυβέρνησης

21. Η Κυβέρνηση περιγράφει ως ακολούθως τις συνθήκες κράτησης του προσφεύγοντος.

Οι χώροι της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης που περιλαμβάνουν δέκα θαλάμους, έχουν επίσημο εμβαδόν για 90 κρατούμενους. Το εμβαδόν κάθε θαλάμου ανέρχεται σε 58,85 τετραγωνικά μέτρα. Σε κάθε θάλαμο βρίσκονται δύο τουαλέτες και ένα ντους με ζεστό νερό, προσβάσιμα στους κρατούμενους 24 ώρες το εικοσιτετράωρο. Παράθυρα βρίσκονται καθ' όλο το μήκος του ενός εκ των τοίχων εξασφαλίζουν επαρκές σε κάθε θάλαμο. Κάθε κελί έχει στρώματα σε καλή κατάσταση και κάθε κρατούμενος παραλαμβάνει μία κουβέρτα. Οι κουβέρτες καθαρίζονται τακτικά στις εγκαταστάσεις των Φυλακών Θεσσαλονίκης. Οι θάλαμοι καθαρίζονται από μία ιδιωτική επιχείρηση πέντε φορές την εβδομάδα, απολυμαίνονται μία φορά την εβδομάδα και απεντομώνονται μία φορά κάθε δύο μήνες.

22. Την ημερομηνία της φυλάκισης του προσφεύγοντος, ο συνολικός αριθμός των κρατουμένων στους εν λόγω χώρους ανερχόταν σε 110. Την ίδια ημερομηνία, 11 κρατούμενοι βρισκόταν στον θάλαμο 6 όπου είχε τοποθετηθεί

No Φ.092.22/6994

ο ενδιαφερόμενος. Αυτός ο αριθμός ποίκιλλε μεταξύ 9 και 14 κατά την περίοδο κράτησης του προσφεύγοντος. Η υπέρβαση του ορίου του αριθμού των κρατουμένων διαρκούσε μόνο κάποιες ώρες διότι αποφυλακίσεις λάμβαναν χώρα στην αρχή του απογεύματος για να αποφευχθεί η κατάσταση του υπερπληθυσμού.

23. Η διατροφή των κρατουμένων ήταν άριστη. Την παρείχε μία ιδιωτική επιχείρηση και αποτελείτο από τυρί και σαλάτα. Οι κρατούμενοι είχαν τη δυνατότητα να αγοράσουν προϊόντα στην κινητή ομάδα της καντίνας της υποδιεύθυνσης μεταφορών που περνούσε δύο φορές ημερησίως στους χώρους της αστυνομίας των κρατουμένων.

Τέλος, για την ψυχαγωγία των κρατουμένων, πέντε τηλεοράσεις είχαν τοποθετηθεί απέναντι από τους θαλάμους με τρόπο ώστε να είναι ορατές από τους κρατούμενους.

II. ΤΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

24. Τα σχετικά άρθρα στην προκειμένη περίπτωση του νόμου 3386/2005 που αφορούν την είσοδο, την διαμονή και την ένταξη των υπηκόων των τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια εκτίθενται στην απόφαση C.D. et autres κ. Ελλάδας (αρ. 33441/10, 33468/10 και 33476/10, παράγραφος 28, 19 Δεκεμβρίου 2013).

25. Σε έκθεση η οποία συντάχθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 σε θέματα απέλασης ξένων, ο Συνήγορος του Πολίτη σύστηνε στις αστυνομικές αρχές να θέσουν τέλος στην πρακτική που αφορά να παίρνουν διαδοχικά, για το ίδιο άτομο, αποφάσεις απέλασης και παράτασης της κράτησης του κάθε τρεις μήνες κατά την διάρκεια της εν λόγω κράτησης. Ανέφερε ωστόσο ότι μία σύλληψη και μία νέα κράτηση με σκοπό την εκτέλεση μίας απόφασης μεταγενέστερης απέλασης, γινόταν δεκτές μόνο εάν ήταν βέβαιο ότι η παραπομπή του ξένου ήταν πιθανή. Στην αναμονή παρέμβασης του νομοθέτη για να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε ότι η κράτηση δεν ξεπερνούσε τις τέσσερις μέρες με δυνατότητα παράτασης δύο ημερών σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

No Φ.092.22/6994

26. Μία απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου της Θεσσαλονίκης (αρ. 886.2010, Veltugin Vladislav) διέταξε έτσι την άρση της κράτησης ξένου για τους ακόλουθους λόγους:

«Στη προκειμένη περίπτωση, η κράτηση του εναγόμενου διατάχθηκε ενόψει της εκτέλεσης της διοικητικής απόφασης απέλασης που πάρθηκε εναντίον του στις 7 Ιουλίου 2010 (...). Αυτή η απόφαση δικαιολογήθηκε μόνο με το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε εγκαταλείψει την Ελλάδα μετά την άρση της κράτησης του λόγω αδυνατότητας (να προβεί στην απέλαση του) της απέλασης του (...). Άλλωστε, μόνο το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε φύγει μέσα στη προθεσμία που του είχε επιβληθεί δεν αποδεικνύει άρνηση συνεργασίας. (Ενόψει) των ανωτέρω (και δεδομένου) ότι μεταξύ τις 4 Ιουλίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία η νέα σύλληψη του εναγόμενου και στις 21 Ιουλίου 2010, ημερομηνία κατάθεσης και εξέτασης των ενστάσεων για τις οποίες πρόκειται, (περισσότερο από έξι μέρες κύλησαν και άρα) η (απαραίτητη) προθεσμία για να προβεί σε απέλαση (έληξε), ο πρόεδρος κρίνει ότι η κράτηση του ενδιαφερόμενου γίνεται παράνομη και (ότι) για το λόγο αυτό, πρέπει να διαταχθεί η άρση αυτής (...).»

27. Τα σχετικά άρθρα, στη προκειμένη περίπτωση, του νόμου 3907/2011 που αφορούν τις υπηρεσίες ασύλου- πρώτη υποδοχή, παραπομπή των προσώπων που διαμένουν παράνομα στην επικράτεια και άδεια διαμονής προβλέπουν:

Άρθρο 30- Κράτηση

1. Οι υπήκοοι τρίτης χώρας που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21, τίθενται υπό κράτηση για την προετοιμασία της επιστροφής και τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, μόνο εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν δύνανται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα επαρκή και λιγότερο επαχθή μέτρα, όπως εκείνα που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 22. Το μέτρο της κράτησης εφαρμόζεται όταν: α) υπάρχει κίνδυνος διαφυγής ή β) ο υπήκοος τρίτης χώρας αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης ή γ) συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας. Η κράτηση επιβάλλεται και διατηρείται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό

διάστημα διεκπεραίωσης της διαδικασίας απομάκρυνσης, η οποία εξελίσσεται
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

και εκτελείται με τη δέουσα επιμέλεια. Σε κάθε περίπτωση, για την επιβολή ή τη συνέχιση του μέτρου της κράτησης λαμβάνεται υπόψη η διαθεσιμότητα κατάλληλων χώρων κράτησης και η δυνατότητα εξασφάλισης αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης για τους κρατουμένους.

2. Η απόφαση κράτησης περιέχει πραγματική και νομική αιτιολόγηση, εκδίδεται εγγράφως, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 76 του ν.3386/2005 και εφόσον δεν έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, αυτή εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών. Ο υπήκοος τρίτης χώρας που κρατείται, παράλληλα με τα δικαιώματα που έχει σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησης ή παράτασης της κράτησής του ενώπιον του προέδρου ή του υπ' αυτού οριζόμενου πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου, στην Περιφέρεια του οποίου κρατείται. Κατά τα λοιπά για την αίτηση αντιρρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 76 του ν.3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 55 του ν.3900/2010 (ΦΕΚ 213 Α'). Η απόφαση επί της αίτησης αντιρρήσεων μπορεί να ανακληθεί, ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία, κατ' εφαρμογή του άρθρου 205 παρ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Για τα δικαιώματά του σύμφωνα με την παράγραφο αυτή ο υπήκοος τρίτης χώρας ενημερώνεται αμέσως. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, απολύεται αμέσως εάν διαπιστωθεί ότι η κράτησή του δεν είναι νόμιμη.

3. Σε κάθε περίπτωση η συνδρομή των προϋποθέσεων της κράτησης επανεξετάζεται αυτεπαγγέλτως, ανά τρίμηνο, από το όργανο που εξέδωσε την απόφαση κράτησης. Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας της κράτησης, οι σχετικές αποφάσεις διαβιβάζονται στον πρόεδρο ή τον υπ' αυτού οριζόμενο πρωτοδίκη του διοικητικού πρωτοδικείου της παρ. 2, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητα της παράτασης της κράτησης και εκδίδει παραχρήμα την απόφασή του την οποία διατυπώνει συνοπτικώς σε τηρούμενο πρακτικό, αντίγραφο του οποίου διαβιβάζει αμέσως στην αρμόδια αστυνομική αρχή.

4. Όταν καθίσταται πρόδηλο ότι δεν υφίσταται πλέον λογικά προοπτική απομάκρυνσης για νομικούς ή άλλους λόγους ή όταν παύουν να ισχύουν οι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

όροι της παραγράφου 1, η κράτηση αίρεται και ο υπήκοος τρίτης χώρας απολύεται αμέσως.

5. Η κράτηση συνεχίζεται για το χρονικό διάστημα που πληρούνται οι όροι της παραγράφου 1 και είναι αναγκαία για να διασφαλισθεί η επιτυχής απομάκρυνση. Το ανώτατο όριο κράτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξάμηνο.

6. Το χρονικό όριο της παραγράφου 5 μπορεί να παραταθεί για περιορισμένο μόνο χρόνο που δεν υπερβαίνει δώδεκα μήνες, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρά τις εύλογες προσπάθειες των αρμόδιων υπηρεσιών η επιχείρηση απομάκρυνσης είναι πιθανόν να διαρκέσει περισσότερο επειδή: α) ο υπήκοος της τρίτης χώρας αρνείται να συνεργασθεί ή β) καθυστερεί η λήψη των αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες».

Άρθρο 31- Όροι κράτησης

«1. Η κράτηση λαμβάνει χώρα, κατά κανόνα, σε ειδικές εγκαταστάσεις. Σε κάθε περίπτωση, οι υπό κράτηση υπήκοοι τρίτων χωρών κρατούνται χωριστά από τους κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου.

5. Οι υπό κράτηση υπήκοοι τρίτων χωρών λαμβάνουν συστηματικά πληροφορίες στις οποίες επεξηγείται ο κανονισμός που εφαρμόζεται στην εγκατάσταση και ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν και το δικαίωμά τους να έρχονται σε επαφή με τις οργανώσεις και τα όργανα που αναφέρονται στην παράγραφο 4».

III. ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΩΝ

A. Η έκθεση της 30^{ης} Ιουνίου 2009 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή ποινής (CPT).

28. Το 2008, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή ποινής (CPT) επισκέφθηκε, μεταξύ άλλων, τους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης και έκανε τις κατωτέρω αναφερόμενες διαπιστώσεις. Την ημέρα της επίσκεψης, ήταν 108 κρατούμενοι κατανοημένοι σε εννέα

θαλάμους, καθένας από τους θαλάμους αυτούς είχε εμβαδόν 60 τετραγωνικά
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
 RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
 TRADUCTION
 HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

μέτρα περίπου. Οι θάλαμοι ήταν εξοπλισμένοι με τουαλέτες και οι κρατούμενοι έκαναν την προσπάθεια να τις κρατήσουν καθαρές χρησιμοποιώντας προϊόντα τα οποία παρείχαν οι αρχές. Το τεχνητό φως ήταν επαρκές. Ωστόσο, η CPT σημείωσε την απουσία κρεβατιών στους θαλάμους και το γεγονός ότι οι κρατούμενοι κοιμόταν σε βρώμικα στρώματα τοποθετημένα καταγής. Επιπλέον, επεσήμανε την έλλειψη προσφερόμενου χώρου στους κρατούμενους για να κάνουν περιπάτους και να κάνουν την σωματική τους άσκηση και υπογράμμισε ότι καθένας από τους κρατούμενους είχε δικαίωμα σε 5,87 Ευρώ ημερησίως για να παραγγείλει τα γεύματα του τα οποία παραδίδονταν από έξω. Επί του τελευταίου θέματος, η CPT εξέτασε αιτιάσεις που έγειραν οι κρατούμενοι. Οι τελευταίοι παραπονιούνται ότι δεν μπορούν να αγοράσουν περισσότερα από δύο σάντουιτς ημερησίως με το ποσό αυτό. Επίσης, η CPT συνέστησε στις εθνικές αρχές να κάνουν ώστε όλοι οι κρατούμενοι στους χώρους που προορίζονται για να υποδεχθούν ξένους εν αναμονή της απέλασής τους να σερβίρεται ένα φαγητό, κατά προτίμηση ζεστό, τουλάχιστον μία φορά ημερησίως.

B. Η δημόσια δήλωση της CPT

29. Στη δημόσια δήλωση της με ημερομηνία 15 Μαρτίου 2011 η οποία έγινε δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή ποινής, η CPT επεσήμανε κυρίως τα ακόλουθα:

« (...)

3. Οι εκθέσεις που αφορούν τις επισκέψεις του 2005, του 2007, του 2008 και του 2009 περιγράφουν παρόμοια εικόνα των συνθηκών κράτησης των παρανόμων μεταναστών, σε άθλιες συνθήκες, σε αστυνομικά τμήματα και άλλες ακατάλληλες εγκαταστάσεις, πολλές φορές σε εγκαταλελειμμένες αποθήκες, για χρονικό διάστημα έως και έξι μηνών ή και περισσότερο, χωρίς δυνατότητα άσκησης σε εξωτερικό χώρο, χωρίς δραστηριότητες και με ανεπαρκή υγειονομική περίθαλψη. Οι συστάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης συνέχισαν εντούτοις να αγνοούνται. Παρά το γεγονός ότι επί

σειρά ετών μεγάλος αριθμός παρανόμων μεταναστών εισέρχεται στην Ελλάδα
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

από τα ανατολικά χερσαία και θαλάσσια σύνορα, τίποτα δεν έγινε προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης συντονισμένης και αποδεκτής προσέγγισης όσον αφορά την κράτηση και την μεταχείρισή τους.

4. Η απουσία δράσης εκ μέρους των ελληνικών αρχών προς τον σκοπό της συμμόρφωσης με τις συστάσεις της CPT που αφορούν τους παράνομους μετανάστες οδήγησε την Επιτροπή να κινήσει, τον Νοέμβριο του 2008, τη διαδικασία έκδοσης δημόσιας δήλωσης 1. Μετά από την περιοδική επίσκεψη τον Σεπτέμβριο του 2009, η εν λόγω διαδικασία επεκτάθηκε και περιέλαβε και την κατάσταση στις φυλακές. Πράγματι, τα ευρήματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω επίσκεψης ανέδειξαν το γεγονός ότι οι ανησυχίες που είχε διατυπώσει η CPT σε προηγούμενες εκθέσεις δεν είχαν αντιμετωπισθεί και ότι μάλιστα παρατηρήθηκε περαιτέρω επιδείνωση των συνθηκών κράτησης στις φυλακές. Αξίζει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στον έντονο συνωστισμό σε συνδυασμό με την ανεπαρκή στελέχωση και την ανεπαρκή υγειονομική περίθαλψη.

(...)

6. Οι ελληνικές αρχές συνεχώς διαβεβαίωναν ότι γίνονταν ενέργειες για τη βελτίωση της κατάστασης. Για παράδειγμα, με την επιστολή τους από 23ης Νοεμβρίου 2009 ενημέρωσαν την CPT ότι η διοικητική κράτηση παρανόμων μεταναστών σε αστυνομικά τμήματα και τμήματα συνοριακής φύλαξης θα σταματήσει και ότι, στο μέλλον, οι παράνομοι μετανάστες οι οποίοι υπόκεινται σε διοικητική κράτηση θα φιλοξενούνται αποκλειστικά σε ειδικές προς τούτο εγκαταστάσεις κράτησης (...).

7. Δυστυχώς, τα ευρήματα της CPT κατά τη διάρκεια της τελευταίας της επίσκεψης στην Ελλάδα τον Ιανουάριο του 2011 κατέδειξαν ότι οι πληροφορίες που παρέσχον οι αρχές δεν ήταν αξιόπιστες. Στα αστυνομικά τμήματα και στα τμήματα συνοριακής φύλαξης συνεχίζουν να κρατούνται ακόμη περισσότεροι παράνομοι μετανάστες σε ακόμη χειρότερες συνθήκες (...).

Γ. Η ετήσια έκθεση του 2010 της Διεθνούς Αμνηστίας

30. Μεταξύ των προβλημάτων που επεσήμανε η Διεθνής Αμνηστία στην ετήσια έκθεση της του 2010 και αφορά ρητά τους χώρους της αστυνομίας των

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

ξένων της Θεσσαλονίκης απεικονιζόταν ο υπερπληθυσμός, η έλλειψη κρεβατιών και η αδυναμία να κάνουν την σωματική τους άσκηση.

Η Διεθνής Αμνησία ανέφερε επίσης ότι τρεις Τούρκοι αιτούντες άσυλο, κρατούμενοι μεταξύ του μηνός Σεπτεμβρίου 2009 και του μηνός Ιανουαρίου 2010, δεν είχαν κάνει καμία σωματική δραστηριότητα και είχαν κοιμηθεί σε στρώματα τοποθετημένα μάλιστα στο έδαφος στα κελιά τους και ότι 25 έως 30 άτομα κρατούνταν στο ίδιο κελί παρά την στενότητα του χώρου.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ

Ι. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

31. Ο προσφεύγων διαμαρτύρεται για τις συνθήκες κράτησης του στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης. Επικαλείται παράβαση του άρθρου 3 της Σύμβασης που έχει ως ακολούθως:

« Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθεί σε βάσανα ούτε εις ποινάς η μεταχείρισιν απανθρώπους ή εξευτελιστικάς».

Α. Επί του παραδεκτού

32. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει αυτή την αιτίαση για μη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων, ελλείψει για τον προσφεύγοντα να έχει ασκήσει αγωγή αποζημίωσης εναντίον του Κράτους, στηριζόμενη στο άρθρο 105 του Συνοδευτικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, συνδυασμένο με τις κατάλληλες διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα.

33. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η αγωγή που αναφέρει η Κυβέρνηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματική λόγω του μήκους της σχετικής διαδικασίας. Αναφέρει επιπλέον ότι οι αρχές δεν τον ενημέρωσαν για την ύπαρξη αυτής της αγωγής. Αντιθέτως, παρατηρεί ότι άσκησε ένδικο μέσο το οποίο προβλέπεται από το εσωτερικό δίκαιο επί του θέματος, δηλαδή την διατύπωση ενστάσεων ενώπιον του Προέδρου του Διοικητικού Δικαστηρίου και αναφέρει ότι μέσω αυτού διαμαρτύρεται ρητά για τις συνθήκες κράτησης.

34. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων αποφυλακίσθηκε στις 15 Μαρτίου 2011. Προσφεύγοντας στο Δικαστήριο στις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
 RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
 TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

15 Σεπτεμβρίου 2011, ο ενδιαφερόμενος δεν αποσκοπούσε προφανώς να εμποδίσει την συνέχιση της κράτησης τους υπό τις απάνθρωπες ή εξευτελιστικές συνθήκες αλλά να έχει μία μεταγενέστερη επιβεβαίωση παραβίασης του άρθρου 3 της Σύμβασης από το Δικαστήριο, και ενδεχομένως, αποζημίωση για την ηθική βλάβη που εκτιμά ότι υπέστη (Α.Φ. κ. Ελλάδα, αρ. 539709/11, παράγραφος 54, 13 Ιουνίου 2013).

35. Επιπλέον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στην ανωτέρω απόφαση του Α.Φ. κ. Ελλάδα, έκρινε ότι έπρεπε να εξετασθεί εάν οι διατάξεις ενός νομοθετικού ή κανονιστικού κειμένου επιδεκτικών επίκλησης με σκοπό αγωγή κατ'εφαρμογή του άρθρου 105 του Συνοδευτικού Νόμου του Αστικού Κώδικα ήταν συνταγμένες με τρόπο αρκούντως επακριβή και εγγύοταν «αγώγιμα» δικαιώματα.

36. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο προσφεύγων, ξένος υπήκοος, ήταν σε διοικητική διαδικασία απέλασης και κρατείτο στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι έχει ήδη διαπιστώσει ότι μέσα στα κέντρα κράτησης ή στα αστυνομικά τμήματα το εφαρμοστέο εσωτερικό δίκαιο αφορούσε ουσιαστικά το διάταγμα 141/1991 σχετικά με την αρμοδιότητα των οργάνων του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης και το διάταγμα 254/2004 που αναφέρεται στον Κώδικα Δεοντολογίας των υπαλλήλων της αστυνομίας. Υπενθυμίζει επίσης ότι επεσήμανε ότι οι κατάλληλες διατάξεις αυτών των κειμένων δημιουργούσαν υποχρεώσεις γενικής τάξεως για την διοίκηση χωρίς ωστόσο να εγγυώνται, προς όφελος των ξένων, υποκειμενικά και αγώγιμα δικαιώματα στη δικαιοσύνη (αυτόθι, ανωτέρω, παράγραφοι 59-60).

37. Επίσης υπό το φως των ανωτέρω εκτιμήσεων, το Δικαστήριο δεν είναι πεπεισμένο ότι μία προσφυγή αποζημίωσης με βάση το άρθρο 105 του Συνοδευτικού Νόμου του Αστικού Κώδικα λόγω των απάνθρωπων και εξευτελιστικών συνθηκών κράτησης στα αστυνομικά τμήματα όπως στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης θα είχε λογική τύχη επιτυχίας και θα πρόσφερε τη στιγμή των γεγονότων κατάλληλη ανόρθωση (αυτόθι, ανωτέρω, παράγραφος 61).

No Φ.092.22/6994

38. Παρά ταύτα, το γεγονός ότι ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση του ένδικου μέσου που πρότεινε η Κυβέρνηση, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ως έχει σήμερα η εθνική νομολογία, η αιτίαση του δεν θα μπορούσε να απορριφθεί για μη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων.

39. Τέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι στο πλαίσιο των συμπληρωματικών του παρατηρήσεων με ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 2011 ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου της Θεσσαλονίκης, ο προσφεύγων διαμαρτυρήθηκε ρητά για τις συνθήκες κράτησης του (παράγραφος 11 ανωτέρω). Αλλά εάν αυτή η προσφυγή ως τέτοια δεν πρόσφερε στον προσφεύγοντα παρά μόνο μία έμμεση ευκαιρία να επανορθώσει την ισχυριζόμενη παραβίαση αφού σε περίπτωση αποδοχής, θα είχε αποφυλακισθεί, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων ειδοποίησε την αρμόδια δικαιοδοσία για τις συνθήκες κράτησης του. Το Δικαστήριο εκτιμά λοιπόν ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές ενημερώθηκαν για την κατάσταση και ότι είχαν την δυνατότητα να ασχοληθούν με τις συνθήκες κράτησης του και να επανορθώσουν, ενδεχομένως (Efreimidze κ. Ελλάδα, αρ. 33225/08, παράγραφος 27, 21 Ιουνίου 2011). Συνεπώς, το Δικαστήριο απορρίπτει την ένσταση μη εξάντλησης που έγειρε η Κυβέρνηση.

40. Διαπιστώνοντας ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν αντιτίθεται άλλωστε σε κανένα άλλο λόγο απαράδεκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει απαράδεκτη.

B. Επί της ουσίας

41. Η Κυβέρνηση προσάπτει στον προσφεύγοντα, στην παρουσίαση της αιτίας του, να χρησιμοποιεί γενικές διατυπώσεις και να μην αναφέρει συγκεκριμένα στοιχεία για την περιγραφή των συνθηκών κράτησης που λέει ότι υπέστη στο θάλαμο και για την εν λόγω περίοδο. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι η αναφορά σε εκθέσεις που συντάχθηκαν σύμφωνα με την ίδια πολύ πριν τα γεγονότα, όπως η έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη και σε αποφάσεις του Δικαστηρίου που έχουν να κάνουν, σύμφωνα με την ίδια, με άλλες περιστάσεις δεν επιτρέπει να εξατομικεύσουμε την περίπτωση του

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

ενδιαφερόμενου και δεν αρκεί να αποδείξουμε αξιοπιστία των ισχυρισμών του. Παρουσιάζει την εκδοχή της που αφορά τις συνθήκες κράτησης στους χώρους της αστυνομίας των ξένων τη Θεσσαλονίκης (παράγραφοι 22-23 ανωτέρω).

42. Ο προσφεύγων επαναλαμβάνει την εκδοχή του για τις συνθήκες κράτησης.

43. Σχετικά με τις γενικές αρχές που επικρατούν στην εφαρμογή του άρθρου 3 της Σύμβασης σε υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα όμοια με αυτά που τίθενται με την παρούσα, το Δικαστήριο παραπέμπει στην κατάλληλη νομολογία της επί του θέματος (δείτε συγκεκριμένα, Kudla κ. Πολωνίας (GC), αρ. 30210/96, παράγραφοι 90-94, ΕΔΔΑ 2000-XI, Peers κ. Ελλάδα, αρ. 28524/95, παράγραφοι 67-68, ΕΔΔΑ 2001-III, Kalachnikov κ. Ρωσίας, αρ. 47095/99, παράγραφος 95, ΕΔΔΑ 2002-VI, Riad et Idiab κ. Βελγίου, Αρ. 29787/03 και 29810/03, παράγραφος 97, 24 Ιανουαρίου 2008, ανωτέρω ειρημένος Tabesh, παράγραφοι 34-37, Rahimi κ. Ελλάδα, αρ. 8687/08, παράγραφοι 59-62, 5 Απριλίου 2011, R.U. κ. Ελλάδα, αρ. 2237/08, παράγραφοι 54-56, 7 Ιουνίου 2011, ανωτέρω αναφερόμενος Α. Φ. κ. Ελλάδα, παράγραφοι 68-70, de los Santos et de la Cruz κ. Ελλάδα, αρ. 2134/12 και 2161/12, παράγραφος 43, 26 Ιουνίου 2014).

44. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε από τις 4 Ιανουαρίου έως τις 15 Μαρτίου 2011, δηλαδή εβδομήντα μία ημέρες υπό συνθήκες μεγάλου συνωστισμού, χωρίς καμία δυνατότητα να κάνει περίπατο και με λίγους πόρους για την διατροφή του (δείτε ανωτέρω Tabesh και τη παράγραφο 28 της παρούσας απόφασης).

45. Επομένως, στα μάτια του Δικαστηρίου, τίποτα δεν επιτρέπει να καταλήξουμε σε ένα διαφορετικό συμπέρασμα, στην παρούσα υπόθεση, από αυτό στο οποίο έφθασε στις ανωτέρω ειρημένες υποθέσεις. Αυτά τα στοιχεία επαρκούν λοιπόν για το Δικαστήριο να καταλήξει ότι η κράτηση του προσφεύγοντος στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης αναλύεται με μία εξευτελιστική μεταχείριση με την έννοια του άρθρου 3 της Σύμβασης και ότι στη προκειμένη περίπτωση υπήρξε παραβίαση αυτής της διάταξης.

No Φ.092.22/6994

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

46. Ο προσφεύγων διαμαρτύρεται για την παρανομία της κράτησης του ενόψει της απέλασής του: Κατηγορεί τις αρχές ότι δεν επεχείρησαν τα αναγκαία διαβήματα για την έκδοση των ταξιδιωτικών εγγράφων που απαιτούνται στο όνομα του, έγγραφα ελλείπει των οποίων η απέλαση του δεν ήταν εφικτή. Επικαλείται παραβίαση του άρθρου 5, παράγραφος 1 της Σύμβασης που έχει ως ακολούθως:

« Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν:

(...)

στ. εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθῃ παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως».

A. Επί του παραδεκτού

47. Η Κυβέρνηση ομολογεί την μη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων. Υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να είχε ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως με βάση το άρθρο 77 του Νόμου 3386/2005, εναντίον της απόφασης της 12^{ης} Μαΐου 2009 που εντέλει την απέλαση του, σε περίπτωση απόρριψης αυτής, αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Δηλώνει επίσης ότι, συγχρόνως με την αίτηση ακύρωσης, ο ενδιαφερόμενος θα μπορούσε να ασκήσει αίτηση αναστολής εκτέλεσης του μέτρου απέλασης και αίτηση προσωρινής εντολής αναστολής. Διευκρινίζει ότι η αναστολή για εκτέλεση της απόφασης απέλασης θα είχε επιφέρει την άρση της κράτησης διότι η εσωτερική νομολογία θα δεχόταν σε παρόμοια περίπτωση την ύπαρξη έλλειψης νόμιμης βάσης της απόφασης τοποθέτησης σε κράτηση.

48. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι μία αγωγή ακύρωσης της αίτησης απέλασης και μία αίτηση αναστολής εκτέλεσης αυτής δεν ήταν εφικτές στη προκειμένη περίπτωση διότι καμία νέα απόφαση απέλασης δεν είχε ληφθεί.

No Φ.092.22/6994

Προσθέτει ότι η μόνη απόφαση απέλασης που ελήφθη εναντίον του χρονολογείται από τις 12 Μαΐου 2009 και εκτιμά ότι αυτή η απόφαση είχε σταματήσει να ισχύει διότι η μέγιστη περίοδος κράτησης είχε παρέλθει χωρίς να έχει γίνει η απέλαση του. Ως προς τα υπόλοιπα, αναφέρει ότι προκύπτει από την νομολογία των εσωτερικών δικαστηρίων ότι μία προσωρινή εντολή αναστολής δεν θα επέφερε αυτόματα την αποφυλάκιση του ενδιαφερόμενου ξένου.

49. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του, όταν ένα ένδικο μέσο χρησιμοποιήθηκε, η χρήση ενός άλλου ένδικου μέσου του οποίου ο σκοπός είναι σχεδόν ο ίδιος δεν απαιτείται (δείτε, μεταξύ άλλων *Kozacioglu κ. Τουρκίας (GC)*, αρ. 2334/03, παράγραφος 40, 19 Φεβρουαρίου 2009 και *Micallef κ. Μάλτας (GC)*, αρ. 17056/06, παράγραφος 58, ΕΔΔΑ 2009).

50. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων έκανε χρήση των ένδικων μέσων που αποτελούν την διατύπωση ενστάσεων και την αίτηση ανάκλησης της απόφασης που αφορά απόρριψη των ενστάσεων του κατ'εφαρμογή των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 76 του νόμου 3386/2005. Επισημαίνει ότι με τις προσφυγές αυτές ο ενδιαφερόμενος ξένος μπορεί να αμφισβητήσει την νομιμότητα της κράτησης του και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφυλακίσει τον ενδιαφερόμενο εάν εκτιμά ότι αυτός δεν είναι επικίνδυνος για την δημόσια τάξη ή δεν επιδέχεται να δραπετεύσει ή ακόμη για κάθε άλλο λόγο που έχει να κάνει με την νομιμότητα τον οποίο δέχονται τα Διοικητικά Δικαστήρια στην νομολογία τους σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 76, παράγραφος 5 του Νόμου 3386/2005.

51. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η Κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να ισχυρισθεί ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα. Πρέπει συνεπώς να απορριφθεί η ένσταση περί της οποίας πρόκειται.

52. Διαπιστώνοντας ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35, παράγραφος 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν αντιτίθεται σε κανένα άλλο λόγο अपαράδεκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή.

No Φ.092.22/6994

B. Επί της ουσίας

53. Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι ο προσφεύγων δεν είχε τηρήσει την υποχρέωση να εγκαταλείψει την επικράτεια που περιέχει η απόφαση απέλασης της 21^η Ιουλίου 2009 και ότι είχε θεωρηθεί ριψοκίνδυνο να δραστηρεύσει διότι δεν είχε προσαρμοσθεί δύο φορές- στις 12 Μαΐου και στις 21 Ιουλίου 2009- με την υποχρέωση που του είχε γίνει να εγκαταλείψει την επικράτεια αυτοβούλως. Συνεπώς, εκτιμά ότι οι αποφάσεις των αρχών που διέταξαν την κράτηση του ήταν λογικές και δικαιολογημένες. Προσθέτει ότι αυτά τα στοιχεία τα είχε επισημάνει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου στην απόφαση του που αφορά απόρριψη των ενστάσεων του προσφεύγοντος. Επιπλέον, η Κυβέρνηση εκθέτει ότι η αποφυλάκιση του προσφεύγοντος στις 21 Ιουλίου 2009, λόγω της αδυναμίας της να προβεί στην άμεση απέλαση του, δεν εμπόδιζε την νέα του κράτηση η οποία επήλθε στις 4 Ιανουαρίου 2011 ενόψει της εκτέλεσης της απόφασης απέλασης της 12^{ης} Μαΐου 2009. Διευκρινίζει ότι αυτή η τελευταία απόφαση ήταν ακόμη εκτελεστή και είχε τις συνέπειες της. Εκτιμά ότι η παραδοχή του αντίθετου θα ισοδυναμούσε με ανοχή της παράνομης παρουσίας ξένων στην επικράτεια, οι οποίοι δεν είναι κάτοχοι ταξιδιωτικών εγγράφων και οι οποίοι- σύμφωνα με την ίδια- δεν τους απασχολούσε να εκδώσουν, και παραίτηση να τους απελάσουν παρά την ύπαρξη αποφάσεων προς αυτή την κατεύθυνση.

54. Ο προσφεύγων διαβεβαιώνει ότι η κράτηση του ήταν παράνομη δεδομένου ότι η απέλαση του δεν μπορούσε να λάβει χώρα δεδομένου ότι δεν είχε ταξιδιωτικά έγγραφα. Αναφέρει ότι την αδυναμία των αρχών να τον απελάσουν την είχε διαπιστώσει τόσο η διεύθυνση των ξένων της Αττικής στις 17 Μαΐου 2009 καθώς και η διεύθυνση των ξένων της Θεσσαλονίκης, στις 21 Ιουλίου 2009. Ως εκ τούτου, επικαλείται το άρθρο 30 του νόμου 3907/2011 σύμφωνα με το οποίο η κράτηση επιβάλλεται και διατηρείται για την περίοδο που είναι απολύτως αναγκαία για την διεξαγωγή της διαδικασίας απέλασης η οποία πρέπει να λάβει χώρα με την απαραίτητη επιμέλεια. Ο προσφεύγων υποστηρίζει επίσης ότι δεν αρνήθηκε ποτέ να συνεργασθεί με τις αρχές προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία για να επιστρέψει στη χώρα του.

No Φ.092.22/6994

55. Όσο αφορά τις γενικές αρχές που επικρατούν στην εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 1 της Σύμβασης στις υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα όμοια με αυτά που τίθενται στην παρούσα, το Δικαστήριο παραπέμπει στην κατάλληλη νομολογία του επί του θέματος (δείτε συγκεκριμένα *Saadi κ. Ηνωμένο Βασίλειο (GC)*, αρ. 13229/03, παράγραφοι 64 και 74, ΕΔΔΑ 2008, *Mooren κ. Γερμανίας (GC)*, αρ. 11364/03, παράγραφοι 72-81, ΕΔΔΑ 2009, *Chahal κ. Ηνωμένο Βασίλειο*, 15 Νοεμβρίου 1996, παράγραφος 73, *Recueil (Συλλογή) 1996-V*, *Baranowski κ. Πολωνίας*, αρ. 28358/95, παράγραφοι 50-52, ΕΔΔΑ 2000-III, *Barjamaj κ. Ελλάδα*, αρ. 36657/11, παράγραφοι 36-38, 2 Μαΐου 2013, *Khuroshvilli κ. Ελλάδα*, αρ. 58165/20, παράγραφοι 107-108, 12 Δεκεμβρίου 2013).

56. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η στέρηση ελευθερίας του προσφεύγοντος εστηρίζεται στο άρθρο 76 του Νόμου 3386/2005. Συνεπώς, εκτιμά ότι η κατάσταση του προσφεύγοντος υπεισέρχεται στο εδάφιο στ) του άρθρου 5 παράγραφος 1 της Σύμβασης και ότι εστηρίζεται στο εσωτερικό δίκαιο. Υπενθυμίζει επί του σημείου αυτού ότι στο πλαίσιο του ανωτέρω ειρημένου άρθρου 5 παράγραφος 1 στ) από τη στιγμή που ένα άτομο κρατείται στο πλαίσιο μίας διαδικασίας απέλασης, δεν απαιτούνται βάσιμοι λόγοι για να πιστέψουμε την αναγκαιότητα της κράτησης για να εμποδίσουμε, για παράδειγμα, τον ενδιαφερόμενο να διαπράξει παράβαση ή για να δραπετεύσει (*Chahal κ. Ηνωμένο Βασίλειο*, 15 Νοεμβρίου 1996, παράγραφος 112, *Recueil des arrêts et décisions (Συλλογή δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων αποφάσεων) 1996-V*). Ενόψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο εκτιμά ότι στη προκειμένη περίπτωση η κράτηση του προσφεύγοντος χρησίμευε προκειμένου να τον εμποδίσουν να μείνει παράνομα στην Ελληνική Επικράτεια και εγγυάται την δυνατότητα πρόσβασης στην απέλαση του.

57. Άλλωστε σχετικά με την διάρκεια της κράτησης, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στο πλαίσιο του άρθρου 5 παράγραφος 1 στ) της Σύμβασης, μόνο η διεξαγωγή της διαδικασίας απέλασης δικαιολογεί την στέρηση ελευθερίας που στηρίζεται στην διάταξη αυτή και ότι εάν η διαδικασία δεν έγινε με την απαραίτητη επιμέλεια, η κράτηση πάυει να είναι δικαιολογημένη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

(αυτόθι, παράγραφος 113 και *Gebremedhin (Gaberamadhién)* κ. Γαλλίας, αρ. 25389/05, παράγραφος 74, ΕΔΔΑ 2007-II). Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε από τις 4 Ιανουαρίου έως τις 15 Μαρτίου 2011 και ότι υπέβαλε αίτηση ασύλου στις 23 Φεβρουαρίου 2011, δηλαδή πέντε μέρες αφού ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου απέρριψε τις ενστάσεις του και ενώ βρισκόταν στην Ελληνική Επικράτεια από τις 9 Μαΐου 2009. Διαπιστώνει επίσης ότι ο ενδιαφερόμενος αποφυλακίσθηκε με νέα απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Δικαστηρίου στις 15 Μαρτίου 2011 δηλαδή πολύ πριν το τέλος της προθεσμίας των έξι μηνών που όρισε η απόφαση της 4^{ης} Ιανουαρίου 2011 και ενώ η εξέταση της αίτησης του τού ασύλου εκκρεμούσε ακόμη. Συνεπώς, εκτιμά ότι η διάρκεια της κράτησης δεν θα μπορούσε να επιδεχθεί κριτική στη προκειμένη περίπτωση.

58. Τέλος, καταλήγοντας σε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης λόγω των συνθηκών κράτησης του προσφεύγοντος στους χώρους της αστυνομίας των ξένων της Θεσσαλονίκης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν είναι αναγκαίο να επανέλθουμε εκ νέου επ' αυτού υπό το πρίσμα του άρθρου 5 παράγραφος 1 στ) της Σύμβασης (*C.D. et autres*, ανωτέρω, παράγραφος 74).

59. Ενόψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η κράτηση του προσφεύγοντος δεν ήταν αυθαίρετη και ότι δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν ήταν «παράνομη» με την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1 της Σύμβασης. Επομένως δεν υπήρξε παραβίαση αυτής της διάταξης.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.

60. Ο προσφεύγων προσάπτει στις εσωτερικές αρχές ότι δεν εξέτασαν επαρκώς τα παράπονα του σχετικά με την νομιμότητα της κράτησης του κυρίως σχετικά με τις συνθήκες κράτησης του και διατήρησης του σε κράτηση. Επικαλείται παραβίαση του άρθρου 5 παράγραφος 4 της Σύμβασης σύμφωνα με το οποίο:

«Παν πρόσωπον στερούμενον της ελευθερίας του συνεπεία συλλήψεως ή κρατήσεως έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, ίνα τούτο
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
 RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE
 TRADUCTION
 HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

αποφασίση εντός βραχείας προσθεσμίας επί του νομίμου της κρατήσεώς του και διατάξη την απόλυσίν του εν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως».

A. Επί του παραδεκτού

61. Διαπιστώνοντας ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προφανώς αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 παράγραφος 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν αντιτίθεται σε κανένα άλλο λόγο अपαράδεκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

62. Επικαλούμενος την απόφαση *Tabesh* (ανωτέρω, παράγραφος 62), ο προσφεύγων επαναλαμβάνει τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Δικαστήριο στην υπόθεση αυτή και αναφέρει τα ακόλουθα: Το κατάλληλο εσωτερικό δίκαιο δεν επιτρέπει απευθείας έλεγχο της νομιμότητας κράτησης ενός ξένου η οποία αποφασίσθηκε ενόψει της απομάκρυνσης του από την επικράτεια. Σύμφωνα με το νόμο 3386/2005, ένας ξένος δεν μπορεί να κρατείται ενόψει της απομάκρυνσης του από την επικράτεια και η απόφαση τοποθέτησης σε κράτηση δεν είναι χωριστή από αυτή που διατάσσει την απέλαση αλλά εμπεριέχεται μέσα σε αυτή. Σε αυτό προστίθεται η διατύπωση της παραγράφου 4 του άρθρου 76 του ίδιου νόμου που φαίνεται να προτείνει ότι ακόμη κι'αν οι ενστάσεις ενός ξένου εναντίον της κράτησης του έχουν ευνοϊκή έκβαση ενώπιον του Δικαστηρίου, αυτό πρέπει να παραχωρήσει στον ενδιαφερόμενο προθεσμία τριάντα ημερών για να εγκαταλείψει την επικράτεια. Επιπροσθέτως, η άσκηση προσφυγής ακύρωσης και προσφυγής αναστολής εναντίον της απόφασης απέλασης ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων δεν συνεπάγεται την άρση του μέτρου κράτησης.

63. Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι το ζήτημα της νομιμότητας της κράτησης του προσφεύγοντος παραπέμφθηκε δύο φορές ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου μέσω των ενστάσεων που παρουσίασε ο ενδιαφερόμενος. Διευκρινίζει ότι το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι η αδυναμία να προβεί στην απέλαση δεν είχε αποδειχθεί και ότι ο προσφεύγων δεν είχε αποδείξει ότι είχε σταθερή κατοικία στην Ελλάδα και προσθέτει ότι αυτό το δικαστήριο

No Φ.092.22/6994

συνθηκών κράτησης του. Σύμφωνα με την Κυβέρνηση, αυτοί οι ισχυρισμοί απορρίφθηκαν χωρίς ιδιαίτερη αιτιολογία διότι ο προσφεύγων δεν είχε προσκομίσει τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία για να τα στηρίξει.

64. Σχετικά με τις γενικές αρχές που επικρατούν στην εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 4 της Σύμβασης σε υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα όμοια με αυτά που τέθηκαν με την παρούσα, το Δικαστήριο παραπέμπει στην κατάλληλη νομολογία του επί του θέματος (δείτε κυρίως, *Dougoz κ. Ελλάδα*, αρ. 40907/98, παράγραφος 61, *ΕΔΔΑ 2001-II*, Σ.Δ. κ. *Ελλάδα*, αρ. 53541/07, παράγραφος 72, 11 Ιουνίου 2009, *Α.Α. κ. Ελλάδα*, αρ. 12186/08, παράγραφος 70, 22 Ιουλίου 2010, *Herman et Serazadishvili κ. Ελλάδα*, αρ. 26418/11 και 45884/11, παράγραφος 71, 24 Απριλίου 2014).

65. Το Δικαστήριο παρατηρεί εκ των προτέρων ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 76 παράγραφοι 4 και 5 του Νόμου 3386/2005 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 55 παράγραφος 2 του Νόμου 3900/2010, ο διοικητικός δικαστής στον οποίο προσφεύγει ένας κρατούμενος με διατυπωμένες ενστάσεις ενόψει απέλασης δεν περιορίζεται στο να εξετάσει μόνο εάν αυτός είναι επικίνδυνος για την δημόσια τάξη ή κινδυνεύει να δραπετεύσει: Μπορεί στο εξής «να αντιταχθεί στην κράτηση» και να εξετάσει έτσι κάθε ζήτημα που τέθηκε λόγω της κράτησης. Προκύπτει επίσης από διαφορετικές αποφάσεις που προσκόμισε η Κυβέρνηση ότι ο διοικητικός δικαστής οδηγείται να λάβει υπόψη του τους συγκεκριμένους και αποδεδειγμένους ισχυρισμούς του κρατούμενα σχετικά με την κατάσταση της υγείας του ή της ηλικίας του καθώς και αυτούς σχετικά με τον υπερπληθυσμό, την τήρηση των συνθηκών που δικαιολογούν την κράτηση καθώς και τη δυνατότητα καταλύματος σε ένα τόπο ώστε να μπορούν οι αρχές να βρίσκουν τον ενδιαφερόμενο και ότι ο εν λόγω δικαστής διατάσσει, ενδεχομένως, την αποφυλάκιση του εν λόγω κρατούμενου ή την μεταφορά του σε ένα κέντρο κράτησης που προσφέρει καλύτερες συνθήκες κράτησης.

66. Στη προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, στην απόφαση του με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 2011 που αφορά απόρριψη των ενστάσεων του προσφεύγοντος, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Δικαστηρίου επεσήμανε ότι ο ενδιαφερόμενος κινδύνευε να δραπετεύσει εάν είχε

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

αποφυλακισθεί με την αιτιολογία ότι δεν είχε αποδείξει επαρκώς ότι είχε σταθερή διεύθυνση στη Θεσσαλονίκη. Ομοίως παρατηρεί ότι ο εν λόγω δικαστής υπογράμμισε επίσης ότι ο προσφεύγων είχε παραβιάσει την υποχρέωση που του είχε γίνει να εγκαταλείψει την επικράτεια μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών και ότι με κανένα στοιχείο του φακέλου δεν μπορούσε να αποδείξει ότι η απέλαση δεν ήταν εφικτή.

67. Ωστόσο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, στις παρατηρήσεις του με ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 2011 ενώπιον αυτού του Δικαστή, ο προσφεύγων κατήγγειλε τις συνθήκες κράτησης του, διαμαρτυρόμενος κυρίως για κατάσταση υπερπληθυσμού, έλλειψη σωματικής άσκησης, ανεπαρκή τροφή, ελαττωματικές υγειονομικές εγκαταστάσεις καθώς και ότι έπρεπε να κοιμάται στο έδαφος σε ένα βρώμικο στρώμα. Σημειώνει ότι ο ενδιαφερόμενος επικαλείτο, ως εκ τούτου, την απόφαση *Tabesh* (ανωτέρω) που αφορούσε τον ίδιο τόπο κράτησης και ότι υποστήριζε ότι η διαδικασία εκτέλεσης του μέτρου απέλασης δεν είχε πραγματοποιηθεί με την απαραίτητη επιμέλεια διότι οι Ελληνικές Αρχές, σύμφωνα με τον ίδιο, δεν είχαν καμία επαφή με το Προξενείο προκειμένου να εκδοθούν τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

68. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η τροποποίηση του άρθρου 76 του Νόμου 3386/2005 και η ύπαρξη πρόσφατης νομολογίας των εσωτερικών δικαστηρίων τα οποία, σε κάποιες περιπτώσεις, εξετάζουν σε βάθος την νομιμότητα της κράτησης ξένων ενόψει απέλασης και διατάσσουν, ενδεχομένως, την αποφυλάκιση τους, είναι προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των εγγυήσεων των οποίων έπρεπε να τύχουν οι ξένοι κρατούμενοι ενόψει απέλασης. Ωστόσο, διαπιστώνει ότι στη προκειμένη περίπτωση ο προσφεύγων δεν έτυχε εξέτασης της νομιμότητας της κράτησης του εύρους ικανού να αντικατοπτρίζει τις δυνατότητες που προσέφερε η τροποποιημένη εκδοχή της παραγράφου 5 του άρθρου 76 ανωτέρω όπως εφαρμόστηκε στην νομολογία που ανέφερε η Κυβέρνηση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όταν πρόκειται για αιτιάσεις σχετικά με τις συνθήκες κράτησης, τομέας στον οποίο η Κυβέρνηση διαπίστωσε παραβίαση όχι μόνο στην παρούσα περίπτωση αλλά επίσης, κατ' επανάληψη σε άλλες υποθέσεις: Στα μάτια του Δικαστηρίου,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, SERVICE DE TRADUCTION

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS, TRANSLATION SERVICE

No Φ.092.22/6994

τέτοιες αιτιάσεις που επαναλαμβάνονται στις διατυπώσεις ενστάσεις που διατυπώθηκαν από τους ξένους ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, αξίζουν σίγουρα μίας απάντησης εκ μέρους αυτών.

69. Συνεπώς, υπάρχει παραβίαση του άρθρου 5 παράγραφος 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

70. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

A. Ζημιά

71. Ο προσφεύγων ζητά 30.000,00 Ευρώ ως ηθική βλάβη που λέει ότι υπέστη.

72. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι οι απαιτήσεις του προσφεύγοντος είναι αόριστες και αδικαιολόγητες. Αναφέρει ότι το ζητούμενο ποσό είναι υπερβολικό διότι αντιστοιχούσε, στην παρούσα κατάσταση της οικονομίας της χώρας, στο αντίστοιχο με οκτώ έως δέκα χρόνια μισθού για ένα μη εξειδικευμένο εργατή. Είναι της άποψης ότι η ενδεχόμενη διαπίστωση παραβίασης θα συνέχιζε επαρκή αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη ο προσφεύγων.

73. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι περιστάσεις που το οδήγησαν να συμπεράνει στη προκειμένη περίπτωση παραβίαση των άρθρων 3 και 5 παράγραφος 4 της Σύμβασης είναι ικανές να έχουν προκαλέσει στενότητα και μία κάποια ανεπάρκεια στον προσφεύγοντα. Συνεπώς συντρέχει λόγος να του χορηγηθούν 8.000,00 Ευρώ για ηθική βλάβη.

B. Έξοδα και δαπάνες

74. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν παρουσιάζει καμία αίτηση επιστροφής εξόδων και δαπανών. Ως εκ τούτου δεν του χορηγεί κανένα ποσό.

No Φ.092.22/6994

Γ. Τόκοι υπερημερίας

36. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζής, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ

1. Κηρύσσει την προσφυγή παραδεκτή.
 2. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.
 3. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 παράγραφος 1 της Σύμβασης.
 4. Κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 5 παράγραφος 4 της Σύμβασης.
 5. Ορίζει ότι
 - α) Το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες, αρχής γινομένης από την ημέρα που η απόφαση θα γίνει οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44, παράγραφος 2 της Σύμβασης, το ποσό των οκτώ χιλιάδων Ευρώ (8.000,00 Ευρώ) επιπλέον κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος, για ηθική βλάβη.
 - β) Αρχής γινομένης από την λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, αυτό το ποσό θα προσαυξηθεί με απλό τόκο σε επιτόκιο ίσο με αυτό της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπεζας που εφαρμόζεται κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου, προσαυξημένο κατά τρία τοις εκατό.
 6. Απορρίπτει την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για τα επιπλέον.
- Έγινε στη Γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε γραπτώς στις 13 Νοεμβρίου 2014 σε εφαρμογή του άρθρου 77, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού.

Soren Nielsen Γραμματέας Υπογραφή	Isabelle Berro- Lefèvre Πρόεδρος Υπογραφή
---	---

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό υπηρεσιακό έγγραφο.

Αθήνα, 11-02-2015

Η μεταφράστρια Γ. ΠΑΛΛΑ